

เราอยู่ในยุคของมายา ที่ทางแห่งความชั่ว กับทางแห่งความดี อยู่ในที่เดียวกัน ลูกหลานของเราต้องเรียนรู้ ที่จะอยู่กับโลกแห่งความเป็นจริง โดยไม่ถูกพิษร้ายของ ไอซีที/ทุนนิยม สมัยใหม่ โดยระบบการศึกษา และระบบคุ้มครองผู้บริโภคต้องเข้าไปจัดการเชิงระบบ และพ่อแม่/ครู ต้องมีวิธีคุ้มครองเด็ก และสร้างภูมิคุ้มกันในตัวเด็ก

ระหว่างอ่านหนังสือ [Why School? How Education Must Change When Learning and Information Are Everywhere](#) ที่ระเบียงหน้าบ้านอย่างสบายอารมณ์ ในช่วงเช้าวันที่ ๑๐ เม.ย. ๕๖ ซึ่งเป็นช่วงพักพื้นหลังผัดตัดต่อกระจุกที่ตาขวาของผม ในท่ามกลางเสียงกบเขียด (ที่จริงคางคก) ร้องระงมก่อนฝนตก ผมบึ้งแค้นว่า เราต้องช่วยกันนิยาม คำว่า media literacy ใหม่ เพื่อให้ลูกหลานของเราได้รับประโยชน์จาก ICT มากกว่าโทษ หลายนๆ เท่า

การศึกษา/เรียนรู้ ในปัจจุบัน ต้องใช้พลัง ไอซีที เพราะมันมีพลังสูงมาก ในการนำเราสู่ข้อมูลความรู้ โดยเราต้องมีวิธีใช้เฉพาะพลังด้านบวกของมัน ป้องกันพลังด้านลบไม่ให้เข้าถึงตัวลูกหลานของเราได้

รวมทั้งต้อง “ติดอาวุธ” หรือ “สร้างภูมิคุ้มกัน” ในตัวลูกหลานของเรา ไม่ให้ไปข้องแวะกับด้านลบของ ไอซีที ลูกหลานของเราต้องรู้ทัน ไม่ตกเป็นเหยื่อ

เราอยู่ในยุคของมายา ที่ทางแห่งความชั่ว กับทางแห่งความดี อยู่ในที่เดียวกัน ลูกหลานของเราต้องเรียนรู้ ที่จะอยู่กับโลกแห่งความเป็นจริง โดยไม่ถูกพิษร้ายของ ไอซีที/ทุนนิยม สมัยใหม่ โดยระบบการศึกษา และระบบคุ้มครองผู้บริโภคต้องเข้าไปจัดการเชิงระบบ และพ่อแม่/ครู ต้องมีวิธีคุ้มครองเด็ก และสร้างภูมิคุ้มกันในตัวเด็ก

นี่คือส่วนหนึ่งของ การศึกษา/การเรียนรู้ แห่งยุคสมัย

ไอซีที อำนวยความสะดวก ให้เราเข้าถึงความรู้ได้ โดยที่ความรู้นั้นมีทั้งความรู้ที่ถูกต้อง - ความรู้ที่ผิด หรือล้าสมัย ความรู้ที่หวังดี - ความรู้ที่หลอกลวง ล่อให้เราไปติดกับ ความรู้ที่ให้อภัย - ความรู้ที่มอมเมา ฯลฯ

media หรือ ICT Literacy จึงมีความหมายสำคัญคือ รู้จักเลือกใช้ media/ICT ที่ให้คุณ และรู้จักหลีกเลี่ยง media/ICT ที่ให้โทษ ความยากคือ ในส่วนที่ให้คุณก็มีให้โทษ ในส่วนให้โทษก็มีให้คุณ ส่วนที่ให้โทษนั้นมันให้คุณในแง่ช่วยให้เรารู้เท่าทัน แต่จะให้โทษเมื่อเราเข้าไปเสกแบบหลุมหลงเสพติด

และตกเป็นเหยื่อ

ICT/Media Literacy ช่วยให้เยาวชนของเราไม่ตกเป็นเหยื่อ การศึกษาในระบบ และการเลี้ยงดูของพ่อแม่จะดำเนินการอย่างไร เป็นความท้าทาย

หลักการคือ ICT/Media Literacy ไม่สามารถเกิดขึ้นได้โดยการสั่งสอน หรือสอน แต่จะต้องเกิดขึ้นโดยเด็กสร้างขึ้นเองในตัวของเขา จากการที่เขาลงมือทำกิจกรรมบางอย่าง แล้วได้ตรงทบทวนข้อเรียนรู้ของตน พ่อแม่/ครู ต้องช่วย facilitate ให้เด็กเกิด literacy นี้ โดยกระบวนการดังกล่าว ผ่านการชักชวนเด็กให้ทำกิจกรรมที่เขาสนใจ สนุก และได้เรียนรู้ ICT/Media Literacy

ย้ำว่า ICT/Media Literacy ไม่ใช่แค่ใช้เทคโนโลยีเป็น และเข้าถึงสาระของ media แต่ต้องรู้เท่าทันมัน มีภูมิคุ้มกันไม่โดนพิษร้ายจากมัน

วิจารณ์ พานิช

๑๐ เม.ย. ๕๖

คัดลอก <http://www.gotoknow.org/posts/537636>